

SUOSITUKSET

KOMISSION SUOSITUS (EU) 2022/553,

annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022,

Alternaria-toksiinien esiintymistä elintarvikkeissa koskevasta seurannasta

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) elintarvikeketjun vierasaineita käsittelevä lautakunta (CONTAM) antoi vuonna 2011 tieteellisen lausunnon ⁽¹⁾ riskeistä, joita *Alternarian* esiintyminen elintarvikkeissa aiheuttaa eläinten terveydelle ja kansanterveydelle.
- (2) EFSA julkaisi hiljattain myös tieteellisen raportin ⁽²⁾, jossa arvioidaan ravinnon kautta tapahtuvaa altistumista *Alternaria*-toksiineille Euroopan väestössä. Elintarviketurvallisuusviranomaisen totesi, että arvioitu krooninen ravinnon kautta tapahtuva altistuminen *Alternaria*-toksiineille alternarioli, alternariolimonometyylieetteri ja tenuatsonihappo ylittää toksikologisen riskin kynnyksarvon, minkä vuoksi tarvitaan lisätietoja yhdistekohtaisesta toksisuudesta.
- (3) EFSA suositteli, että kerätään enemmän tietoa *Alternaria*-toksiinien esiintymisestä asiaankuuluviissa elintarvikkeissa (muun muassa hedelmät ja hedelmätuotteet, tomaatit ja tomaattipohjaiset tuotteet sekä imeväisten ja pikkulasten viljapohjaiset ruoat). EFSA suositteli myös, että käytetään herkempiä analyysimenetelmiä, jotta voidaan vähentää eri *Alternaria*-toksiineille altistumiseen liittyvää epävarmuutta, joka johtuu siitä, että suuressa osassa tällä hetkellä käytettävissä olevan tietoaaineiston tietoja pitoisuuden ilmoitetaan olevan ”alle määritysrajan (LOQ)”, koska käytetyt analyysimenetelmät eivät aina ole olleet riittävän herkkiä.
- (4) Hyvillä maatalouskäytännöillä, hyvillä varastointi- ja kuljetusolosuhteilla sekä hyvillä tuotantotavoilla voidaan vähentää tai ehkäistä *Alternaria*-toksiinien esiintymistä elintarvikkeissa. On kuitenkin kerättävä lisätietoja tekijöistä, jotka johtavat *Alternaria*-toksiinien suhteellisen korkeisiin pitoisuuksiin tietyissä elintarvikkeissa, jotta voidaan yksilöidä toimenpiteet, joita on toteutettava *Alternaria*-toksiinien esiintymisen välttämiseksi tai vähentämiseksi kyseisissä elintarvikkeissa.
- (5) Jotta voidaan antaa ohjeet siitä, milloin olisi aiheellista tunnistaa tekijät, jotka johtavat *Alternaria*-toksiinien suhteellisen korkeisiin tai jopa merkittäviin pitoisuuksiin elintarvikkeissa, on tarpeen vahvistaa elintarvikkeita koskevat ohjeelliset arvot EFSA:n tietokannassa olevien tietojen perusteella. Ohjeelliset tasot on vahvistettu vain niille elintarvikkeille, joista on saatavilla riittävästi esiintymistietoja.
- (6) Sen vuoksi on aiheellista suositella, että *Alternaria*-toksiinien esiintymistä elintarvikkeissa seurataan ja että niiden korkeisiin määriin tietyissä elintarvikkeissa johtavat tekijät tunnistetaan,

⁽¹⁾ Elintarvikeketjun vierasaineita käsittelevä EFSA:n tiedelautakunta (CONTAM); Scientific Opinion on the risks for animal and public health related to the presence of *Alternaria* toxins in feed and food. EFSA Journal 2011, 9(10):2407. [97 s.] doi:10.2903/j.efsa.2011.2407. Saatavilla verkossa osoitteessa www.efsa.europa.eu/efsajournal.

⁽²⁾ EFSA, Arcella D, Eskola M ja Gómez Ruiz JA, 2016. Scientific report on the dietary exposure assessment to *Alternaria* toxins in the European population. EFSA Journal 2016;14(12):4654, 32 s doi:10.2903/j.efsa.2016.4654.

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

- (1) Jäsenvaltioiden olisi tiiviissä yhteistyössä elintarvikealan toimijoiden kanssa seurattava *Alternaria*-toksiinien alternarioli, alternariolimonometyylieetteri ja tenuatsonihappo esiintymistä elintarvikkeissa, erityisesti tomaattijalosteissa, paprikajauheessa, seesaminsiemienissä, auringonkukansiemenissä, auringonkukkaöljyssä, pähkinöissä, kuivatuissa viikunoissa sekä imeväisten ja pikkulasten viljapohjaisissa ruoissa. Myös muita *Alternaria*-toksiineja olisi analysoitava mahdollisuuksien mukaan, ja tuloksista olisi ilmoitettava Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselle.
- (2) Jotta voidaan varmistaa, että näytteet ovat edustavia, jäsenvaltioiden olisi noudatettava komission asetuksessa (EY) N:o 401/2006 23 päivänä helmikuuta 2006 ⁽³⁾ säädetyjä asiaankuuluvia näytteenottomenettelyjä. Näytteenotto tomaattijalosteista olisi suoritettava asetuksen (EY) N:o 401/2006 liitteessä I olevassa H osassa (nestemäiset tuotteet) tai I osassa (kiinteät tuotteet) vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Elintarvikealan toimija voi käyttää näytteenottomenettelyä, joka poikkeaa asetuksessa (EY) N:o 401/2006 vahvistetusta menettelystä, kunhan näyte edustaa koko erää.
- (3) Kun kyse on alternariolin ja alternariolimonometyylieetterin määrittämisestä, määrittämissärajaksi ei saisi olla korkeampi kuin 2 µg/kg imeväisten ja pikkulasten viljapohjaisten ruokien osalta ja 4 µg/kg muiden elintarvikkeiden osalta, ja kun kyse on tenuatsonihapon määrittämisestä, määrittämissärajaksi ei saisi olla korkeampi kuin 20 µg/kg kaikkien elintarvikkeiden osalta.
- (4) Jäsenvaltioiden olisi elintarvikealan toimijoiden aktiivisella myötävaikutuksella tehtävä tutkimuksia määrittääkseen tekijät, joiden vuoksi tämän suosituksen liitteessä esitetyt ohjeelliset tasot ovat ylittyneet, sekä jalostuksen vaikutukset asianomaisten *Alternaria*-toksiinien tasoon.
- (5) Jäsenvaltioiden ja elintarvikealan toimijoiden olisi toimitettava EFSAlle vuosittain viimeistään 30 päivänä kesäkuuta edellistä vuotta koskevat tiedot koottavaksi yhteen tietokantaan ja näin toimiessaan noudatettava elintarvikkeiden ja rehujen osalta käytettävää näytteen standardikuvausta (SSD) koskevista EFSAn ohjeissa esitettyjä vaatimuksia ja EFSAn erityisiä raportointivaatimuksia ⁽⁴⁾.

Tehty Brysselissä 5 päivänä huhtikuuta 2022.

Komission puolesta
Stella KYRIAKIDES
Komission jäsen

⁽³⁾ Komission asetus (EY) N:o 401/2006, annettu 23 päivänä helmikuuta 2006, näytteenotto- ja määritysmenettelmistä elintarvikkeiden mykotoksiini- ja mykotoxiinipitoisuuksien virallista tarkastusta varten (EUVL L 70, 9.3.2006, s. 12).

⁽⁴⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0>

LIITE

Alternariolin, alternariolimonometyylieetterin ja tenuatsonihapon esiintymistä tietyissä elintarvikkeissa koskevat ohjeelliset pitoisuudet, jotka perustuvat EFSA:n tietokannassa käytettävissä oleviin tietoihin ja joiden ylittyessä olisi tehtävä tutkimuksia *Alternaria*-toksiinien esiintymiseen johtaneista tekijöistä tai elintarvikkeiden jalostuksen vaikutuksesta. Ohjeelliset tasot eivät ole elintarvikkeiden turvallisuutta koskevia tasoja.

Elintarvike	Alternarioli (AOH) (µg/kg)	Alternariolimonometyy- lieetteri (AME) (µg/kg)	Tenuatsonihappo (TeA) (µg/kg)
Tomaattijalosteet	10	5	500
Paprikajauhe	-	-	10 000
Seesaminsiemenet	30	30	100
Auringonkukansiemenet	30	30	1 000
Auringonkukkaöljy	10	10	100
Pähkinät	-	-	100
Kuivatut viikunat	-	-	1 000
Imeväisten ja pikkulasten viljapohjaiset ruoat	2	2	500